

Тэатр Васі Вясёлкіна

*Чатыры п'есы для дзіцячага
тэатра*

Хітры Вол

Паводле беларускай народнай казкі

Дзейныя асобы:

Гаспадар, Вол, Воўк.

*На сцэне, прыбранай пад луг, стаіць Гаспадар.
Глядзіць на сонца ў небе, на траву вакол сябе.*

Гаспадар /уздыхае/. Сена пара касіць, а тут якраз хвароба прыкінулася. Чым я вала буду зімою карміць? Пайду лячыцца. /Сыходзіць./

З другога боку сцэны выходзіць Вол з касою і вядром вады.

Вол /сам сабе/. Бяда, Гаспадар захварэў! Ды нічога: я сам за пагодаю сена накашу, высушу, стог скідаю. /Пачынае касіць./

На сцэну выбягае Воўк.

Воўк /глыткаючы сліну/. Ты вол?

Вол. Вол.

Воўк. Сена косіш?

Вол. Кашу.

Воўк. Рагамі грабеш?

Вол. Грабу.

Воўк. Хвастом падграбаеш?

Вол. Падграбаю.

Воўк. А мяне ты не баішся? – Кляцае зубамі і вые, палохаючы: – У-у-у!...

Вол /настравіўшы рогі/. Я не толькі цябе, а і двух такіх не баюся!

Паверыў Воўк і пабег шукаць сабе падмогу. Вол косіць, стараецца. З другога боку сцэны выходзіць Воўк з двумя сваімі братамі.

Воўк /пацвельваецца/. Ты вол?

Вол. Вол.

Воўк. Сена косіш?

Вол. Кашу.

Воўк. Рагамі грабеш?

Вол. Грабу.

Воўк. Хвастом падграбаеш?

Вол. Падграбаю.

Воўк /наказвае на братоў/. А трох нас ты баішся?

Вол /настравіўши рогі, хітрыць, як і раней/. Не толькі трох, а і чатырох не баюся...

Паверылі вайкі і пабеглі шукаць сабе большую падмогу. Вол тым часам сена дасушиў, у стог зграбае.

Вол /уздыхае з палёгкаю/. Ну, вось і стог нарэшце скідаў! Нарабіўся за дзень, сасмяг. /Падымае вядро, п'е, разліваочы, узахлёб/. Пайду паціху ў свой двор, час і адпачыць. /Сыходзіць./

На сцэну выбягае цэлая чарада вайкоў.

Воўк /здзіўлена/. А дзе ж Вол? Стог стаіць, а касца няма. /Падыходзіць да стога/ Можа, тут, у стозе, схаваўся?

Вайкі раскідваюць стог. Расчараваныя, выюць злосна: “У-у-у!..”

Воўк /прыгляджаецца да свежай пакошы/. Во, бачыце, след! Пабяжым па следзе, дагонім. Нідзе ён, Вол, не дзенецца, наш будзе.

Вайкі знікаюць. Нейкі час за сцэнаю чуваць іх тупат. Потым яны зноў выбягаюць на сцэну, глухая сцяна якой размалевана пад агароджу з частаколу.

Воўк /радасна/. Во дзе Вол схаваўся! У двары сваім, за высокім частаколам.

*Вайкі круцяцца пад частаколам, скачуць, а да
Вала дабрацца не могуць.*

Вол /з-за частаколу/. Выйце зараз ад злосці,
дурні галодныя.

Воўк /кляцае зубамі/. Ты, Вол, схітрыў.

Вол. Схітрыў ці не схітрыў, а сена за пагодаю
накасіў.

Воўк /вые/. У-у-у!.. Ты, баязлівец, схітрыў!.. У-у-
у!..

Вол. Схітрыў ці не схітрыў, а шкура цэлая
засталася.

*Тут і астатнія вайкі завылі. На сцэну выбягает
Гаспадар са стрэльбаю ў руках.*

Гаспадар /грозна/. Ах вы, злыдні! Мала вам
зайшоў у лесе, дык па майго вала прыбеглі. Прэч
адсюль! Каб і духу вашага тут не было, валацугі
шэрыя! /Страляе ўгору./

Вайкі, падцяўшы хвасты, уцякаюць са сцэны.

Аўтар інсцэніроўкі Мікола Маляўка

ПАВУК і МУХІ

П'еса-казка

Дзейныя асобы: ПАВУК, МУХІ.

Лясная паляна. На ёй з'яўляецца Павук.

ПАВУК. Я спляту свае карункі,
Быццам мухам падарункі.

(Пляце павуціну, аглядзе яе.)

Ай ды я! Ай ды зух!
Налаўлю я хутка мух
Для сябе і для гасцей,
Каб заходзілі часцей.
(Крычыць).

Гэй вы, мухі, ягамосці,
Да мяне ляціце ў госці
Па карункі –
Падарункі!

*На паляну вылятаюць мухі. Яны не набліжаюцца
да павуціны, а лятаюць здалёк.*

МУХІ (разам).

Вось табе наш адказ,
Жу-жу-жу!
Не падманеш ты нас,
Жу-жу-жу!
Бо твае, Павук, карункі,
Жу-жу-жу,
Пасткі, а не падарункі,
Жу-жу-жу!

ПАВУК (незадаволена).

Я вам справу кажу,
А вы мне: жу-жу-жу!
Хопіць, мухі жартаваць –
Лепей будзем сябраваць!
Не жадаецце карункаў,
Дык заместа падарункаў
Запрашаю на абед!
Пачастую вас як след
Мёдам з сушкамі
Ды з ватрушкамі!

МУХІ (*разам*).

Вось табе наш адказ
Жу-жу-жу!
Не падманеш ты нас,
Жу-жу-жу!
Ты абед нам не дасі,
Жу-жу-жу!
Ты нас сам, Павук, з'ясі,
Жу-жу-жу!

ПАВУК (*злосна*).

Я вас, мухі, так люблю!
Я вас мухі, так лаўлю!
І чым больш я вас лаўлю,
Тым мацней я вас люблю.
Не магу я жыць без вас:
Мне вячэраць хутка час,
Я ж яшчэ і не абедаў,
Толькі раніцай паснедаў
Спадарыкам-
Камарыкам.

*Павук кідаецица да мух, але тыя спрытна
ўхіляюцица, лятаюць вакол павука, дражняць яго.*

МУХІ (*разам*).

Вось табе наш адказ,
Жу-жу-жу!
Не злавіць табе нас,
Жу-жу-жу!
Не старайся дарма,
Жу-жу-жу!
Крыльцаў у цябе няма,
Жу-жу-жу!

Mухі разлятаюцица ва ўсе бакі.

Генадзь АЎЛАСЕНКА
<http://www.veselka.by/>

СВЯТА КОЛЕРАЎ ВЯСЁЛКІ

Гульнёва-забаўляльная п'еса

ДЗЕЙНЫЯ АСОБЫ:

Вясёлка,
Чырвоны колер,
Аранжавы колер,
Жоўты колер,
Зялёны колер,
Блакітны колер,
Сіні колер,
Фіялетавы колер.

*Гучыць музыка Сем колераў Вясёлкі
выконваюць харэаграфічную кампазіцыю.
Нечакана грыміць гром. Ад яго ўсе колеры
разбягаюцца ў розныя бакі. З'яўляеца Вясёлка,
апранутая ў белае адзенне.*

ВЯСЁЛКА. Прывітанне, сябры! Вы мяне, пэўна, не пазналі. Я – Вясёлка. Чаму невясёлая сёння? Злосны гром разагнаў усе мае колеры. З вашай дапамогай я зноў збяру іх разам. Першы колер – чырвоны. Калі ласка, падыдзіце да мяне ўсе, хто атрымаў папяровыя палавінкі чырвоных сэрцаў. Справа ад мяне становяцца хлопчыкі, злева – дзяўчынкі. У кожнага з вас у руках – палавінка сэрца. Вам трэба знайсці сваю палавінку, каб атрымалася адно сэрца.

*Удзельнікі гульні знаходзяць свае палавінкі і
ўтвараюць пары.
З'яўляеца чырвоны колер.*

Чырвоны колер. Дзякую, вы вярнулі мяне Вясёлцы!

Гучыць фонавая музыка. Чырвоны колер адорвае пераможцаў.

ВЯСЁЛКА. Наступны мой колер – аранжавы. Вось вам ватманы і каляровыя алоўкі. Капітаны дзвюх каманд павінны намаляваць на сваім ватмане апельсін. Пераможка той, хто зробіць гэта хутчэй і прыгажэй.

З'яўляеца аранжавы колер.

Аранжавы колер. Дзякую, вы вярнулі мяне Вясёлцы!

Гучыць музыка. Аранжавы колер адорвае пераможцу.

ВЯСЁЛКА. Жоўты колер – колер сонца. Без сонца немагчыма жыццё. А якое жыццё без песні? Прапаную вам назваць песні, у якіх сустракаецца слова “сонца”. За кожны правільны адказ атрымаеце папяровае сонейка. У каго іх будзе болей, той і пераможца.

З'яўляеца жоўты колер.

Жоўты колер. Дзякую, вы вярнулі мяне Вясёлцы!

*Гучыць музыка Жоўты колер адорвае
пераможцаў.*

ВЯСЁЛКА. Наступны колер – зялёны. Гэта колер жыцця, колер прыроды. Зараз мы праверым, і добра вы ведаецце назывы дрэў, якія растуць у лесе. Вось зялёны паветраны шарык. Перадавайце яго па круге і называйце розныя дрэвы. Той, хто не адкажа альбо затрымае шарык, – выбывае з гульні.

З'яўляеца зялёны колер.

Зялёны колер. Дзякую, вы вярнулі мяне Вясёлцы!

*Гучыць музыка Зялёны колер адорвае
пераможцаў.*

ВЯСЁЛКА. Блакітны і сіні – колеры неба. У вышыні мы бачым не толькі птушак, але і самалёты. Няхай кожны з вас зробіць папяровы самалёт. Чый самалёт заляціць далей – той і будзе пераможцам.

З'яўляюца блакітны і сіні колеры.

Блакітны і сіні колеры. Дзякую, вы вярнулі нас Вясёлцы!

*Гучыць музыка Блакітны і сіні колеры
адорваюць пераможцу.*

ВЯСЁЛКА. Ну вось, сябры, з вашай дапамогай удалося вярнуць шэсць колераў. Застаўся апошні – фіялетавы. Ён зазяе, калі вы станчыце беларускую польку.

З'яўляеца фіялетавы колер.

Фіялетавы колер. Дзякуй, вы вярнулі мяне Вясёлцы!

*Гучыць музыка Фіялетавы колер адорвае
лепішых танцораў.*

ВЯСЁЛКА. Дарагія сябры! Злосны гром разагнаў мае колеры. Вы дапамаглі мне вярнуць іх. І я зноў – яркая і вясёлая. Дзякуй вам усім!..

*Гучыць музыка Сем колераў Вясёлкі кружаюца ў
карагодзе.*

Дзмітрый СЕРГЕЙЧУК
<http://www.veselka.by/>

ТАЯМ НІЧНЫЯ ЗОРКІ

П'еса-казка

Дзейныя асобы:

Маляваныч – хлопчык-мастак,
Топа – мядзведзік,
Яначка – лісяня.

На сцэне, на сцяне, вісіць вялікая карта зорнага неба Маляваныч у тэлескоп уважліва разглядае зоркі.

Маляваныч. Якое казачнае відовішча! Колькі зорак! А вось сузор'е Жырафы! І Леў глядзіць на мяне!

На сцэне з'яўляюцица Топа і Яначка

Топа. Дзе ты, Маляваныч, бачыш жырафу і льва? Яны што, у гэтай трубе сядзяць? Ха-ха!

Маляваныч. Нічога ты не разумееш! Гэта незвычайная труба – тэлескоп. Праз яе можна назіраць зоркі. Тэлескоп робіць іх у многа разоў большымі. А Жырафа і Леў – гэта не звяры, а сузор’і.

Яначка. Ой, як цікава! (Заглядае ў тэлескоп.)

Топа. Пачакай, Яначка! Мая бабуля казала, што на небе ёсьць сузор'е, якое называюць Вялікай Мядзведзіцай. І мне, Маляваныч, вельмі хочацца яго ўбачыць!

Маляваныч. Зараз я знайду табе гэта сузор'е. Яго яшчэ называюць Вялікім Каўшом. Вось яно, Топа, глядзі! У ім – сем зорак.

Топа. Ой! Усё неба зіхаціць зоркамі – вялікімі і маленъкімі.

Маляваныч. Топа, ты бачыш Вялікую Мядзведзіцу?

Топа. Я хутчэй знайшоў бы гэта сузор'е, калі бы ты, Маляваныч, яго намаляваў.

Маляваныч. Калі ласка! (*Малюе і аддае мядзведзіку.*)

Топа (*глядзіць на малюнак, потым у тэлескоп*). Якая ж гэта мядзведзіца? Сузор'е сапраўды больш падобна на коўш, з якога можна папіць вады.

Яначка. Хопіць табе ўжо ўглядацца ў неба: яно ж не толькі тваё. Дай і мне разок зірнуць.

Топа. Ты, Яначка, і так маеш зоркія вочы. За пяць вёрст курачку ўбачыш. Вось злічу ўсе зоркі, тады і глядзі!

Маляваныч. Не вельмі старайся! Каб злічыць усе зоркі на небе, жыцця не хопіць.

Яначка адпіхвае ад тэлескопа Топу.

Яначка. Дай зірнуць! (Глядзіць у тэлескоп.) Ой! А мне ўсе зоркі міргаюць, нібы клічуць да сябе пагуляць. Маляваныч, а крумкач зможа даляцець да зорак?

Маляваныч. Ты што, Яначка! Хоць крумкач і жыве трыста гадоў, але і яму жыцця не хопіць, каб даляцець нават да самай блізкай зоркі.

Яначка. Глядзіце, глядзіце! Зорачка падае! Можа, яна ўбачыла мяне і захацела прыляцець у госці?

Топа. Я і без тэлескопа яе бачу! Ой, ужо знікла!

Яначка. Маляваныч, а ці можна ў тваім тэлескопе ўбачыць, як Баба Яга на мяtle лятае?

Топа. Кажуць, яна далятае да зорак, хапае іх і складвае ў свой мех.

Маляваныч. Супакойцеся! Гэта ўсё казкі. А сёння вы бачылі, як на небе гуляюць таямнічыя зоркі, як месячык ясны між імі плыве. Толькі ні ў якім тэлескопе вы не ўбачыце, хто кожны вечар прыходзіць да ўсіх нас. Прыходзіць ціха, як невідзімка.

Яначка і Топа (разам). А мы ведаем, гэта – сон!
*Пазяхаюць, паціраюць вочы. Дзіцячы хор
выконвае песню-калыханку.*

Яніна ЖАБКО
<http://www.veselka.by/>